

सर्वथा कर्तव्यमर्थमाह ॥ प्रवेक्ष्यामिदुताशनं ॥ अतएवात्र वाशब्दानुक्तिः ॥ अनेन साक्षाद्रावणगृहं नगमिष्यामि कित्वहं स्वर्गणाग्रीं स्थित्वा माधयैव तद्वस्तं गमिष्यामीति ध्वनितं ॥ तदुक्तं कूर्मपुराणे ॥ रामस्यसुभगांभार्योरावणोराक्षसेश्वरः ॥ सीतांविशालनयनांचकमेकालनोदितः ॥ गृहीत्वानाययावेषचरंतीविजनेवने ॥ समहनुमन् श्वकेतापसःकिलकामिनीं ॥ विज्ञायसाचतद्भावंस्मृत्वादाशरथिपतिं ॥ तद्भावं लंकायामेव तृदिकृतं तापसोभूत्वा हरिष्यामीति भावमित्यर्थः ॥ जगामशरणंवद्विमाव सथ्यंशुचिस्मिता ॥ प्रपद्येपावकंदेवंसाक्षिणंविश्वतोमुखं ॥ आत्मानंदीप्तवपुषंसर्वभूतहृदिस्थितमित्याद्यष्टश्लोकानुक्त्वा ॥ इतिवन्ह्यष्टकंजम्बारामपत्नीयशस्विनी ॥ ध्यायंतीमनसातस्थौराममुन्मीलितेक्षणा ॥ अथावसथ्याद्भगवान्हव्यवाहोमहेश्वरः ॥ आविरासीत्सुदीप्तात्मातेजसानिर्दहन्निव ॥ सृष्ट्वामायामयींसीतांसरावणवधेच्छया ॥ सीतामादायरामेष्टांपावकोंतरधीयत ॥ कृत्वातुरावणवधंरामोलक्ष्मणसंयुतः ॥ समादायाभवत्सीतांशंकाकुलितमानसः ॥ साप्रत्ययायभूतानांसीतामायामयीपुनः ॥ विवेशपावकंदीप्तं

पिबामिवाविपंतीक्ष्णं प्रवेक्ष्यामिदुताशनं ॥ नत्वहंराघवादन्यंकदापिपुरुषंस्पृशे ॥ ३७ ॥ इतिलक्ष्मणमाश्रुत्यसीताशोकसमन्विता ॥

पाणिभ्यांरुदतीदुःखादुदरं प्रजघानह ॥ ३८ ॥

ददाहज्वलनोपितां ॥ दग्ध्वामायामयींसीतांभगवानुपदीधितिः ॥ रामायादर्शयत्सीतांपावकोसौसुरप्रियः ॥ एतत्पतिव्रतानांवैमाहात्म्यंकथितंमया ॥ स्त्रीणांसर्वाधिशमनंप्रायश्चित्तमिदंस्मृतमिति उत्तरखंडे चतुस्त्रिंशोऽध्याये ॥ अनेन स्त्रीणां जातिभ्रंशकरापदि अग्निप्रवेशेनदोषाय सर्वप्रायश्चित्तंचेतिध्वनितं ॥ कदाप्यन्यं पुरुषं नस्पृशे इत्यन्वयः ॥ अत्रपत्यसान्निध्येइतिशेषः ॥ तेन विराधस्पर्शेपि नहानिः तदापतिसन्निधानात् ॥ किंच साक्षाद्भगवतीस्पर्शे रावणोविराधवत्तत्क्षणादेवभ्रियेदेवंचसर्वराक्षसवधोनस्यादिति मायासीतारचना ॥ किंचास्य कार्यं हनुमत्पुच्छाग्निना लंकादाहः ॥ अन्यथा रावणवशेन लोकपालाग्निना कथं तन्नगरदाहःस्यात् ॥ एतच्छक्तिप्रवेशेनतु तत्कार्यसामर्थ्यं तस्येतिमंतव्यं ॥ किंचैवंप्रतिज्ञाय रावणस्पर्शे जगन्मातुः प्रतिज्ञाभंगःस्यात् ॥ ३७ ॥ आश्रुत्य लक्ष्मणंप्रति प्रतिज्ञाय दुःखात्सकलकरणतापादिव उदरं प्रजघानेत्यनेन सर्वरक्षोमरणंविना नमे उदरपूर्तिरिति सूचितं ॥ अन्यथा शोके वक्षआघातस्यैव स्त्रीषुप्रसिध्याः संगतिःस्यात् ॥ ३८ ॥